

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director : DIMITRIE ALEXANDRESCO

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Prim-Redactor : EMANOIL DAN

Licențiat în drept, avocat

Redactor-proprietar : I. S. CODREANU

Licențiat în drept și științe de Stat, avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla . . . 45 lei
 6 luni 20 »
 3 luni 10 »
 Streinătate 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

Apare de două ori pe săptămână
 sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI, 5

Lângă Palatul Justiției

= TELEFON 16/93 =

A apărut : Lămurirea măsurilor excepționale (Legea specială din 23 Decembrie 1914), de d-l Emil A. Frunzescu, avocat. Ediție de lux. Prețul 5 lei.

SUMARUL

— Efectul legii pentru organizarea Dobrogei-Nouă din 1 Aprilie 1914, relativ la drepturile de proprietate și posesiune imobiliară, de d-l judecător *Const. Panaitescu*;

JURISPRUDENȚA

— Curtea de casație secțiuni-uite : *Jeanne Brun cu George Patrascu* (Conviețuirea liberă dintre un bărbat cu o femeie, urmată chiar de nașterea unui copil, nu poate da loc, în favoarea femeii abandonate, la acțiunea în daune în contra bărbatului, oricâteori este stabilit că femeia, cu o voință liberă și reflectată, s'a abandonat bărbatului, deoarece, în acest caz, lipsește elementul fundamental cerut de art. 998 c. civil: greșeala din partea bărbatului, adică din partea celui chemat la răspundere);

— Curtea de apel București s. II: *D. Georgescu cu Ispas Georgescu și N. Durma* (Din momentul ce creditorul nu poate face dovada existenței veriuului pentru el, nu poate invoca simulațiunea cesiunii debitorului său, deoarece acțiunea sa este lipsită de interes, și unde nu este interes, nu este acțiune), cu o **Notă** de *Iper*.

Rezumatele Jurisprudenței Curței noastre de casație

— *Casație s. I: Convențiuni.*—Lipsa unui pact comisoriu expres în convențiunea de vânzare.—Dacă una din părți poate să desființeze convențiunea fără punerea în întârziere a celeilalte părți.—Acțiune.—Dacă o acțiune poate înlocui o somațiune pentru punerea în întârziere;

— *Casație s. III: Camera arbitrală.*—Competință.—Operație încheiată prin scrisori și fără intervenirea vre-unui mijlocitor oficial.—Inregistrarea ei la bursă numai după cererea uneia din părți.—Nestipularea competenței camerei arbitrale.—Dacă ea este competentă a judecă diferendul.—Art. 47 l. burselor și art. 102 din regulam.

Efectul legii pentru organizarea Dobrogei-Nouă din 1 Aprilie 1914, relativ la drepturile de proprietate și posesiune imobiliară

Prin legea pentru organizarea Dobrogei Nouă s'a prevăzut pentru proprietate în capitolul VI, dispozițiuni speciale asemănătoare cu acele din legea dela 2 Aprilie 1882, privitor la proprietatea din Dobrogea Veche. Tot ce a statornicit legea în acest capitol, nu se referă decât la drepturile de proprietate și posesiune imobiliară rurală, așa că proprietatea din orașe și raza satelor este exclusă, cel puțin astfel reese din economia legii, cu toate că un text expres nu este în această privință.

Punerea în aplicare a măsurilor luate de legiuitor, a dat naștere la multe dificultăți și a stârnit discuțiuni înaintea instanțelor judecătorești, din pricina laconismului legii, nefiind precizate înțelesul tuturor prescrip-

țiunilor stabilite. Cele mai principale chestiuni cari se pun sunt:

1. Cari sunt actele de transmisiune de proprietate îngăduite a se săvârși asupra pământurilor rurale din teritoriul anexat și în legătură cu aceasta, dacă o execuțiune silită poate fi admisă pânăla verificarea titlurilor de proprietate?

2. Acțiunile în revendicare cu obiect un pământ rural, pendinte înaintea instanțelor judecătorești și introduse anterior ocupațiunei sau posterior, mai pot fi judecate după intrarea în vigoare a legii dela 1 Aprilie 1914?

Pe lângă aceste puncte să pot ridica alte multe, ne vom mărgini la cele indicate, deoarece soluțiunile care se dau sunt variate.

1. Art. 115 din legea pentru organizarea Dobrogei-Nouă spune: «*Sunt nule de drept și fără valoare orice acte de înstrăinare fățișe sau deghizate pentru orice fel de proprietate sau posesiune prevăzute la art. 110 și 114, făcute dela 28 Iunie 1913 și pânăla verificarea definitivă a dreptului vânzătorului*». Acest articol, după o interpretare, arată ce a voit legea să facă. În adevăr, modul său de exprimare duce la ideea că, dela ocupațiune — 28 Iunie 1913 — orice vânzare de pământ este interzisă, sub sancțiunea nulității *ipso jure* a actului de vânzare, nulitate care este absolută, putând fi invocată de oricine, iar justiția nu face decât o constată.

Că, articolul precitat n'a înțeles să vorbească decât de vânzările de bunăvoe este, că întrebunțează cuvântul de «vânzător», dupăce mai înainte spusese «înstrăinare». Ori pentru a înlătură orice interpretare și a nu da naștere la îndoeli, ce eră mai simplu decât să fi alcătuit fraza cu «înstrăinator», termen generic, iar nu de «vânzător». Ceva mai mult, aliniatul 2 al aceluiaș articol dă pe față oarecum gândul ce l'a avut legiuitorul, căci glăsuște: «*Cumpărătorii sunt în drept să ceară dela vânzătorii numai restituirea prețului, fără a putea reclama dela justiție vreun drept de orice natură ar fi asupra pământului*». Prin urmare și în acest aliniat legea se ocupă numai de cumpărătorii și vânzătorii, încât în previziunile ei, declară nule și fără valoare actele de vânzare fățișe sau deghizate.

Dar dacă aceasta este una din interpretările judeice ce se dă art. 115 din legea pentru organizarea Dobrogei Nouă, altă interpretare și care este mai aproape de adevăr, este aceea, după care nu se admite ca oprirea de înstrăinare să se refere exclusiv pentru vânzările de bunăvoe, ci are o extensiune mai largă. După această părere trebuie să ne ținem strict de cuvintele «orice acte de înstrăinare» și să cuprindem în ele, fiind prohibite cu desăvârșire, nu numai vânzarea, care este cel mai frec-

vent act de înstrăinare, dar orice acte de strămutare de proprietate fonciară. În această categorie intră și: donațiunile, actele dotale constituirea oricărui drept real etc. În privința donațiunilor, ar trebui să se facă o distincțiune, după cum donatarul este un străin sau o rudă de aproape cu donatorul. Pentru un străin de necontestat că trebuie oprite; pentru un fiu, nepot de fiu, etc., această țărmurire n'are rațiune. Deasemenea actele dotale între părinți și fiice, nu se pot respinge dela autentificare, căci am lovi în căsătorii, baza organizației sociale. Nu se poate admite mărginirea ce voește să se impună după prima interpretare, din chipul defectuos cum este redactat art. 115; orice nedumerire se risipește, pus fiind acest articol în concordanță cu măsurile edictate de legiuitor, scrutând și scopul ce se urmărește.

Intențiunea ce a călăuzit pe legiuitor a fost ca stăpânitorii de pământuri rurale ce au fost găsiți de Statul român la data de 28 Iunie 1913, să nu se schimbe. Dreptul de proprietate rurală să fie imobilizat în mâinele unui număr de proprietari și să se fixeze în așa fel, ca orice modificare a acestui drept să nu fie posibil, până când comisiunea de verificare a tuturor titlurilor de proprietate nu se va pronunța și nu va statua care este proprietar sau simplu posesor și care este întinderea de pământ ce i se cuvine după acte. Ținta legiuitorului este mare. El voește să dărâme organizarea veche a proprietății rurale, rămășiță de pe vremea puternicului imperiu otoman, cu subimpărțirile ei în *mülk* și *mirie* și care a adus confuziunea în care au viețuit locuitorii teritoriului anexat, între a fi proprietar absolut și a fi numai proprietarul folosinței în perpetuu al pământului și să așeze proprietatea rurală pe un fundament solid, care să producă cu vremea o dezvoltare din punct de vedere economic cu mult mai prosperă, decât aceia care a dăinuit până în prezent.

Pornind dela acest principiu ineluctabil al legii, orice străduință s'ar pune pentru a demonstra că vânzarea silită a unui pământ rural se poate efectua, este zadarnică. Vom căuta totuși să arătăm, după ce s'a clarificat terminii din contextul legii, cum și scopul legiuitorului, că execuția silită a unui teren rural, în actuala stare de lucruri, nu poate fi înlăturată cu succes.

Imutabilitatea actualilor stăpânitori, cu drept sau fără drept, să lovește mai întâi de faptul că au fost vânzări silită săvârșite de portării sub dominațiunea bulgară, în virtutea hotărârilor pronunțate de judecătorii de ocoale sau de tribunale și care potrivit procedurii civile n'au fost confirmate de autoritatea judecătorească respectivă, pentru a fi pus cumpărătorul în posesia de fapt a pământului ce a cumpărat la licitație publică. Acești cumpărători să prezintă azi înaintea judecătorilor sau tribunalelor și au cerut să li se elibereze ordonanțe de adjudecare, cum prescrie procedura civilă în vigoare. Fără discuțiune, s'a dispus după citarea părților sau fără citarea lor, dar cu observarea riguroasă a dosarului de urmărire, dacă toate formalitățile sunt îndeplinite, să se dea ordonanțe de adjudecare, care fiind investite vor fi executate și schimbă pe proprietarul care deținea pământul cu acel care l-a cumpărat. Iată dar un caz când s'a operat o modificare în rândul deținătorilor de pământuri și nu poate nimeni să obiecteze că acest cumpărător nu este legal stăpânul pământului. Rămâne pentru comisiunea de verificare să stabilească dacă cel a cărui avere s'a vândut a avut drept asupra imobilului și să definească ce fel este dreptul ce a dobândit. Altă schimbare care se produce printre locuitorii cu pământuri rurale este prin legate, fără a enumera succesiunile ab-intestat.

Când un stăpânitor de terenuri rurale are creditori chirografari, ipotecari sau privilegiați, a căror creanțe au rămas în restanță din cauza împrejurărilor turbure care s'au perindat de un cârd de ani și când acești creditori ar voi să readucă în patrimoniul lor o parte din averea, care a fost pusă la dispoziția debitorului pentru un timp determinat, legal vorbind și fără a ne perde în subtilități juridice, nu se vede motivul peremptoriu care ar stăvili dreptul lor. Căci dacă s'ar invocă textele legii cu prohibițiunea formală de înstrăinare înseamnă să nu să rezolve chestiunea și să se pună bariere acolo unde legea nu le pune.

Să știe că creditorii au pe baza art. 1718 și 1719 din codul civil un drept de *gaj tacit* asupra tuturor bunurilor mobile și imobile ale debitorului, ce nu sunt scoase din comerț¹). Persoana care se obligă să naștere la o acțiune pentru creditori asupra tuturor bunurilor, idee care este destul de veche, introdusă și în dreptul roman. «*Qui s'oblige oblige, le sieu*» zice un adagiul. Regula aceasta este prevăzută și de art. 8 și 9 din legea pentru privilegii și ipotece bulgară publicată în «*Dărjaven Vestnik*» din 26 Februarie 1908. *On dit que chaque créancier jouit d'un droit de gage général sur le patrimoine de son débiteur*²). Acesta este principiul și pe temeiul lui un creditor vine și cere să se admită execuțiunea silită, (după codul civil expropriere silită, denumire care a fost înlocuită de procedura civilă, pentru a nu se produce confuziune, cu exproprierea pentru utilitate publică³). I se răspunde că un asemenea drept izvorât din lege nu-l are, căci altă lege i l a ridicat și trebuie să aștepte, atunci când debitorul n'are alte lucruri mobile care să fie sesizabile, până ce comisiunea de verificare își va termina lucrările. În zadar va susține că are nevoie de capitalul plasat, și pe care l solicită să-l bage în vre-o întreprindere, sau că este amenințat din cauza acestei stânjeniri a urmăririi să-și peardă creditul. Toate argumentele de ordin moral sau economic vor cădea.

Creдем că acest rezultat straniu trebuie înlăturat. Căci pe ce s'ar respinge o cerere de urmărire silită a unui nemișcător rural, decât invocând art. 115. Inșă rațiunea logică impune să nu întindem înțelesul unui text mai mult decât prescripțiunile lui; acest articol așa cum este redactat, nu poate cuprinde actele de urmărire ale creditorilor, care din moment ce se pun în mișcare sunt terți față de patrimoniul debitorului, ci numai actele de înstrăinare ale aceluia care deține pământul. Prin nici un alt articol legea nu interzice expres dreptul de execuție silită a unui creditor cu gaj general sau cu unul special și a respinge pur și simplu o asemenea cerere, este a nu interpreta o lege, dar a o complectă, a legiferă, ceea ce unui judecător nu-i este permis. Voit-ă legiuitorul să prohibe și vânzările silită? trebuia să le consfințească printr'un text formal. Altmintrelea umblând după explicații despre ce ar fi fost bine să fie, cazii în eroare, prejudicezi persoane nevazate de lege și cu bună dreptate poate să strige chiar autorul legii, ca și Napoleon: «*Mon code est perdu*» citind primul comentariu savant al legilor sale⁴). Când s'a interpretat art. 7 din legea rurală de improprietărire dela 1864 și cea dela 13 Februarie 1879, de Inaltă Curte de Casație și Justiție că pământurile date clăcașilor sunt scoase și dela urmăririle silită⁵), jurisprudență care azi e constantă, deși mai înainte prin alte deciziuni erau admise cu oarecare

¹) Alexandresco. Tom. X, pag. 332, ed. din 1911.

²) Planiol, Tom. II, pag. 64, No. 180 (ed. IV-a).

³) Planiol, Tom. II, pag. 70, No. 194.

⁴) Jean Cruet, La vie du droit et l'impuissance des lois, pag. 71.

⁵) Casație s. II, Curierul Judiciar 27/901, din lucrarea d-lor M. Dimitriu și C. Georgescu.

condițiuni¹⁾, s'a avut în vedere un înalt interes de ordin general și pentruca pătura țărăneasă care are nevoie de protecțiune să nu fie expusă la comisia diferiților speculatori. În cazul care ne preocupă, astfel de considerațiuni n'au loc. Statul își va conserva dreptul care i se cuvine după lege, ori câte vânzări silite s'ar săvârși. Cel care cumpără este singurul interesat mai mult ca oricare altul, să nu cumpere drepturi inexistente sau supuse sarcinilor care le prevede legea dela 1 Aprilie 1914. Cât pentru creditorii, singurul lor interes ar fi să încaseze creanța care o au, dar și ei au răspunderea să nu se scoată în vânzare imobile cu situațiune nesigură.

Pentru creditorii ipotecari și privilegiați mai este și un alt interes care-i face să n'aibă răbdare să se termine cu regularea proprietății imobilelor rurale, acela că legea nu vorbește ce se întâmplă cu ipotecele constituite, atunci când debitorului său i s'a recunoscut dreptul de proprietate asupra pământului, iar la măsurătoare și delimitare conform art. 125, efectuată de Ministerul Agriculturii și Domeniilor, nu i se dă lui acelaș teren grevat cu ipotecă.

După codul civil nu sunt recunoscute *mutațiunile de ipotecă*. Această chestiune însă în doctrină se discută și se rezolvă prin a se cere radierea inscripțiunei ipotecii de pe un imobil și o nouă constituire de ipotecă pe alt imobil. Pentru cele legale se va face în prealabil o expertiză²⁾.

Legea de privilegii și ipotecii bulgară publicată în «Dărjaven Vestnik» dela 31 August 1908, conține cu oareceri deosebiri aceleași dispozițiuni ca și codul nostru civil. Conservatorii registrelor ipotecare erau notarii de pe lângă tribunale și judecătorii de pace (art. 125 introdus la 31 August 1910). Comisiunea de verificare sigur că la pronunțarea deciziunilor sale va ține seamă de actele de ipotecii și privilegii, cari se vor găsi înscrise în registre, însă aceiași comisii nu va putea face mai mult, căci nu va avea cădere și apoi nici nu poate să știe ce se va petrece la delimitare cu acel pământ. Numai după ce se va trasă suprafața de teren ce aparține debitorului, creditorul ipotecar sau privilegiat va ști ce cale trebuie să ia. Să ceară consimțământul debitorului, atunci când imobilul grevat nu i-a căzut lui, pentru o nouă ipotecă și o nouă inscripțiune a terenului delimitat de Stat? Dar dacă debitorul nu voește să-i constituie ipoteca, care este mijlocul de constrângere? Să'l dea în judecată, expunându-se la cheltueli și întemeiat pe ce? Să rămână cu actul său de creanță ca un creditor chirografar, însă atunci se lovește în drepturi câștigate și pe care legea dela 1 Aprilie 1914, prin art. 110 se angajează să le respecte. Să urmărească pământul ipotecat în mâna Statului pe baza dreptului de urmare —*droit de suite*— și cu chipul acesta interesele lui să fie dăunate. Dar oare statul nu este interesat să vadă lichidate drepturile reale prin urmăriri silite și să primească partea sa de pământ slobod de orice sarcină. Iată o sumă de întrebări și care nu se pot dezlegă de cât printr'un text de lege.

Conchidem deci, că, după părerea noastră execuțiunile silite asupra imobilelor rurale din teritoriul anexat, astfel cum este alcătuită legea dela 1 Aprilie 1914, se pot încuviința, fără a se eluda și nici călea prin aceasta nimic din prescripțiunile ei.

2. Despre acțiunile în revendicare pentru un pământ

¹⁾ Bulet. Cas. I, pag. 1037/95, Cas. I, *Curierul Judiciar* 13/96; Cas. F, *Curierul Judiciar* 28/97, idem.

²⁾ Matei Cantacuzino, *Curs de drept civil*, litografiat, anul III din 1909.

rural, ce au fost suspendate din cauza războiului balcanic sau din lipsa părților sub dominațiunea bulgară, cum și acele care s'au intentat posterior ocupațiunei, înainte sau după punerea în aplicare a legii pentru organizarea Dobrogei Nouă, în această lege iarăși nu se vorbește nimic. Este adevărat că legea declară lămurit în art. 10 că: «Drepturile de proprietate absolută și de posesiune mirie sunt și rămân respectate dacă au luat naștere și s'au conservat conform legilor în vigoare în Bulgaria la 28 Iunie 1913». Dar numai cu cele arătate de acest articol, nu se soluționează problema care se pune. Aceste acțiuni în revendicare de resortul tribunalului sau judecătoriiilor de ocoale, ce soartă au? Mai pot fi ele legal cercetate și judecate de aceste instanțe, sau șrin intervenirea legii dela 1914, sunt condamnate, fiind deduse înaintea unor jurisdicțiuni necompetente, sau vor fi scoase depe rol și lăsate deoparte sau închise pur și simplu, pe motivul că legea prin art. 11 a instituit o instanță specială pentru a decide asupra oricărui drept de proprietate absolut și de posesiune mirie numită «Comisiunea centrală de verificare».

Printr'o acțiune în revendicare proprietarul deposedat de lucrul său îl cere înapoi dela cel care'l deține¹⁾. Ce voește un reclamant care cere înapoi un pământ rural din Dobrogea Nouă dela cel care'l stăpânește? Să dovedească prin toate mijloacele legale, că el are drept asupra pământului din litigiu și că acel care stăpânește n'are niciun drept. După o părere i se răspunde: nu mai veni la mine tribunal să judecatorie cu astfel de acțiuni, întrucât nu mai am competența de a le judeca. Este întemeiat acest răspuns sau nu, aceasta ne propunem să analizăm.

Argumentul cel mai tare în susținerea opiniunii că acțiunile în revendicare n'au ce căută înaintea instanțelor de drept comun este, că, deoarece este instituită de Ministerul Agriculturii și Domeniilor o comisie de verificare pentru toate titlurile de proprietate din teritoriul anexat, să se prezinte reclamantul cu documentele care le are, la această comisie, care va hotărâ asupra lor. Fundamentul juridic al acestui argument nu se vede. Dacă astfel să ia chestiunea, ne îndepărtăm de lege și ajungem la arbitrar. Legea spune, art. 111: «Se acordă un termen de un an dela promulgarea legii de față, în care toți cari pretind vreun drept de proprietate absolută sau de posesiune mirie sau orice fel de alte drepturi reale să și depue spre verificare, titlurile lor la **comisiunile de plasă**».

Al. II: «Titlurile depuse se vor **verifica de către o comisie centrală** instituită de Ministerul agriculturii și domeniilor.....»

Și fiindcă pe lângă acei cari au titluri fie că stăpânesc sau nu pământul ce pretind, mai sânt alții cari dețin terenuri rurale însă n'au acte, sau au acte sub semnătură privată denumite «acte de înstrăinare sub condițiuni casnice» și acestora le dă dreptul legea să se ducă cu cererea lor la comisiunea de verificare și să dovedească calitatea de posesor ce au (art. 114).

Actele de proprietate nu se prezintă direct de cei interesați comisiunei de verificare, care lucrează în București, ci se strâng de comisunile de plasă, după publicațiile cari se fac în fiecare comună rurală și la care sânt obligați după lege să se înfățișeze toți locuitorii comunei, sub sancțiunea că orice cale li se închide pentru a-și valorifica drepturile ce vor fi având.

La comisiunea de verificare nu este îngăduită orice dovadă, proba testimonială este înlăturată cu desăvârșire (art. 114).

¹⁾ D. Alexandresco, Tom. III, partea I, ed. II, pag. 264.

Comisiunea centrală de verificare are două însărcinări principale: 1. Să decidă asupra validității tuturor titlurilor de proprietate sau de posesiune care i s'au trimis caracterizând implicit și dreptul în sine, dacă este de proprietate absolută sau de posesiune mirië; 2. Să determine precis întinderea de pământ care i se cuvine fiecărui deținător sau prezintător de titluri.

Deciziunile comisiunii de verificare, după ce rămân definitive să execută de Ministerul agriculturii și domeniilor prin măsurătoare și delimitare prin semne hotarnice pe fața pământului (art. 125)

Acele încheiate pentru executarea lucrărilor săvârșite de minister, vor avea deplină putere ca o hătărâre judecătorească definitivă față de oricine și opozabilă tuturor (art. 130 al. III)

Din această expunere sumară, cum și din toate dispozițiunile legii, nu se poate deduce că acțiunile de revendicare sau orice acțiune reală imobiliară, care sânt în curs de judecată, trebuiesc închise, suspendate sau să fie trimise la comisiunea de verificare. Dacă se socotește comisiunea de verificare exclusiv competentă, această comisiune însă cum am văzut nu este sesizată legal decât prin cererile cari se trimit de comisiunile de plasă, orice alt mod de petiționare nu este primit de lege.

Până la verificarea tuturor titlurilor de proprietate sau posesiune mirië, procesele cari sânt pendinte înaintea instanțelor judecătorești din Dobrogea Nouă, pot să-și continue cursul lor normal, pentru motivul că legea dela 1 Aprilie 1914, nu ridică printr'un text expres dreptul ce-l au aceste autorități de a se pronunța asupra litigiilor de această natură. Când pentru toate comunele rurale comisiunea de verificare se va pronunța și deciziunile ei vor fi executate, atunci orice revendicare nu mai are niciun rost, întrucât hotărârea care se va obține n'are nici-o valoare, nu se poate executa; actele de executare a deciziunilor comisiunii de verificare fiind opozabile tuturor. Chiar atunci, instanțele de drept comun sunt ținute să judece acțiunile în revendicare, care sunt aduse înaintea lor. Hotărârea dată asupra unei acțiuni de revendicare dacă a rămas definitivă și s'a executat odată cu strângerea titlurilor de proprietate din comuna unde este situat pământul, se va depune comisiunii de plasă împreună cu procesul-verbal de punere în posesie. Comisiunea de verificare o va lua în cercetare, deoarece prin ea nu se transferă nimic celui care a obținut câștig de cauză și dat fiind principiul relativității lucrului judecat, dacă se va prezenta și un terțiu cu documente, se va stabili valabilitatea hotărârei de revendicare față de terțiu și de Stat.

Un punct important care ar veni în ajutorul părerei că acțiunile în revendicare nu se pot judeca de tribunale sau judecătorii de ocoale este, că înaintea acestor instanțe mijloacele de probă sânt acele de drept comun și prin urmare posibilitatea de fraudă este cu ușurință comisă, pe când la comisiunea de verificare sunt îngrădite probele, dreptul coraun nu se aplică. Trebuie însă să nu se peardă din vedere, că această mărginire este riguros aplicată față de Stat și la comisiunea de verificare, nu și pentru particulari cari se judecă la tribunale sau judecătorii. Ei pot uză de toate probele ce le pune legea la îndemână. Dovadă este răspunsul d-lui Al. Constantinescu, Ministrul agriculturii și domeniilor din Adunarea deputaților, ședința dela 28 Martie 1914, la o întrebare care i s'a făcut asupra acestei chestiuni. Prin această măsură se tinde ca uzurpatorii să nu profite de orice probă, pentru a-și acoperi prin faptul că posedă, mijlocul necinstit de acaparare al pământului.

A trimite dosarele de revendicare dela judecătorii sau

tribunale la comisiunea de verificare, fără nicio distincție, este a nu respecta nicio probă care s'a administrat de părți, atunci când acțiunea a fost intentată sub dominațiunea bulgară și din cauza războiului balcanic s'a suspendat. Dacă acțiunea este dovedită, trebuie să ne pronunțăm asupra procesului.

Tot astfel s'au dat hotărâri până la 1 Aprilie 1914 și cari au fost introduse sub dominațiunea română, de ce să nu se ia aceeași rezoluție și pentru acțiunile intentate posterior punerii în vigoare a legii dela 1 Aprilie 1914. Dacă nu s'ar admite această soluțiune, întrebarea este ce se face cu hotărârile cari s'au pronunțat de instanțele judecătorești și care n'au fost executate? Evident că executarea lor va fi ordonată fără teamă că legea oprește, căci e un drept câștigat. Aceste hotărâri de asemenea nu vor fi cu folos executate, decât până la terminarea lucrărilor de măsurătoare și delimitare a terenurilor rurale de Stat.

Acestea sunt considerațiunile pe cari ne sprijinim părerea, că acțiunile în revendicare sau orice altă acțiune reală imobiliară, pendinte înaintea judecătoriiilor de ocoale sau tribunale din Dobrogea Nouă, cată să fie judecate.

1915 Februarie 21.

Const. Panaitescu
Judecător, ocolul Silistra

Inalta Curte de casație și justiție, S.-Unite

Audiența dela 15 Ianuarie 1915

Președenția d-lui G. N. BAGDAT, Prim-Președinte

Jeanne Brun cu Gheorghe Pătrașcu

Acțiune în daune. — Condițiuni cerute pentru admisibilitatea unei asemenea acțiuni — Conviețuirea liberă dintre un bărbat cu o femeie în timpul căreia s'a născut un copil — Cazul când femeia e în drept a face o acțiune în daune în contra bărbatului. — Elementele art. 998 c. civil.

Din dispozițiunile art. 998 c. civil, rezultă că nu orice faptă a omului, care cauzează altuia prejudiciu, obligă pe cel care a săvârșit-o la repararea prejudiciului, ci pentru ca despăgubirea să fie datorită, se cere ca faptul săvârșit să fie ilicit, adică o abatere dela principiul fundamental, care ne oprește ca să prejudiciem pe un altul, și să se constate că făptuitorul, prin greșala sa, a pricinuit prejudiciul a cărui reparare se cere.

Astfel, conviețuirea liberă dintre un bărbat cu o femeie, urmată chiar de nașterea unui copil, nu poate da loc, în favoarea femeii abandonate, la o acțiune în daune, în contra bărbatului, ori de câte ori este stabilit că femeia, cu o voință liberă și reflectată, s'a abandonat bărbatului, de oarece, în acest caz, lipsește elementul fundamental cerut de art. 998 c. civil: greșala din partea bărbatului, adică din partea celui chemat la răspundere.

Decizia 3/915. — Respins recursul făcut de Jeanne Brun, contra deciziei Curței de apel Galați s. II No. 99/914, dată în proces cu Gheorghe Pătrașcu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d-l consilier Al. Alessiu;

Pe d-l avocat Aurel Eliescu, în desvoltarea motivului de casare;

Pe d-l avocat Em. Antonescu, în combateri; și

Pe d-l Procuror-general, care a conchis la casarea deciziunii.

Deliberând,

Asupra mijlocalui de casare invocat :

«Violarea art. 998 și 999 c. civil

«Am trăit cu Gheorghe Pătrașcu și din această conviețuire a rezultat un copil, pe care după lege sunt obligată să îl întrețin. Prin fapta lui Pătrașcu, mi s'a creiat obligațiuni care sunt pentru mine o sarcină legală

«Curtea de fond, prin deciziunea atacată, dată cu majoritate de voturi, recunoaște faptele și din aceleași fapte minoritatea îmi dă dreptate și condamnă pe Pătrașcu iar majoritatea, pe motiv că conviețuirea, chiar în afară de căsătorie, constituie totuși un fapt absolut licit pe temeiul căruia nu se poate întemeia o acțiune în daune.

Instanța de fond interpretează greșit art. 998 și 999 cod. civil, care stabilește că fapta omului, oricare ar fi ea, care cauzează altuia un prejudiciu dă drept prejudiciatului de a cere daune».

Având în vedere că din decizia adusă în recurs se constată că recurenta Jeanne Brun, a chemat în judecată pe intimatul G. Pătrașcu, pentru a fi obligat să-i plătească ca despăgubire suma de lei 20000, motivându-și acțiunea pe faptul că fiind sedusă de intimat prin promisiuni de căsătorie, a trăit cu dânsul timp îndelungat, după care a părăsit-o cu o fetiță de cinci ani, eșită din această conviețuire, aducându-i prin aceasta pagube morale și materiale, pe care trebuie să le repare în bani, conform art. 998 din codul civil;

Că această acțiune admisă în parte de tribunal, a fost respinsă în totul de Curtea de apel din București, prin deciziunea No 152/913;

Că această înaltă Curte secția I, casând decizia Curții de apel, afacerea a fost trimisă în cercetarea și judecata Curții de apel din Galați, care a dat aceeași soluțiune procesului ca și Curtea de apel din București;

Că recurenta, făcând recurs în contra deciziei Curții de apel din Galați și întemeindu-și recursul pe aceleași motive pentru care a fost casată deciziunea Curții de apel din București, recursul a fost adus în judecata Secțiunilor-Unite, conform art. 65 din legea organică a acestei înalte Curți;

Având în vedere că instanța de fond, Curtea de Apel din Galați, a respins acțiunea în despăgubire îndreptată de recurentă în contra intimatului, motivând că conviețuirea dintre părți, în timpul căreia s'a născut o fetiță, urmată de abandonul recurente de către intimat, nu poate să dea loc în favoarea recurente la o acțiune în despăgubire în contra intimatului, lipsind în speță elementul fundamental al unei asemenea acțiuni cerut de art. 998 c. civil: greșala din partea intimatului, adică din partea celui chemat la răspundere;

Văzând art. 998 c. civ. pe dispozițiunile căruia recurenta și-a întemeiat această acțiune în despăgubire;

Considerând că rezultă în adevăr din dispozițiunile acestui text de lege că nu ori ce faptă a omului, care cauzează altuia prejudiciu, obligă pe cel care a săvârșit-o la repararea prejudiciului, ci pentru ca despăgubirea să fie datorită se cere ca faptul săvârșit să fie ilicit, adică o abatere de la principiul fundamental care ne oprește ca să prejudiciem pe un altul, și să se constate că făptuitorul prin greșala sa a pricinuit prejudiciu la cărui reparare se cere;

Considerând că Curtea de Apel din Galați, examinând toate actele ce i-au fost supuse și toate împrejurările cauzei aduse în discuțiune de părți înaintea sa, și-a făcut convingerea că, în speță, nu poate fi vorba de seducere, de oare ce nu rezulta din nimic pentru acea instanță că intimatul ar fi întrebuințat manopere frauduloase ca să determine pe recurentă a conviețui cu dânsul, să se abandoneze lui, sau că recurenta s'ar fi găsit la acea epocă într-o etate frageț, fără experiență, ca ast-fel, încrezătoare în promisiunile intimatului, să fi căzut victima acelor promisiuni și a stă-

ruințelor lui; că, din contra, instanța de fond constată că recurenta cu o voință liberă și reflectată s'a abandonat dorințelor intimatului, și că prin urmare și-a dat bine seamă de actul ce făcea și de consecințele lui firești;

Considerând că față cu aceste constatări suverane de fapt, când Curtea de Apel declară prin decizia adusă în recurs că prejudiciul de care se plânge recurenta nu poate fi consecința unei greșeli imputabilă intimatului în recurs, și în consecință respinge ca neîntemeiată acțiunea în despăgubire a recurente, nu numai că n'a violat art. 998 c. civ., ci din contra a făcut în speță aplicațiunea adevăratelor principii de drept;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

Curtea de Apel din București, Secția II

Audiența dela 18 Iunie 1914

Președenția d-lui D. A. MAVRODIN, consilier

Decizia civilă No. 98

Dumitru Georgescu cu Ispas Georgescu și N. Durma

Act de cesiune.—Acțiune în declarare de simulație.— Art. 1718 c. civil.—Dacă pentru admiterea unei asemenea acțiuni e nevoie, în principiu, ca creditorul să stabilească existența prejudiciului.

Din moment ce creditorul nu poate face dovada existenței vreunui prejudiciu pentru el, nu poate invoca simulațiunea cesiunii debitorului său, deoarece acțiunea sa este lipsită de interes și unde nu este interes, nu este acțiune.

S'a ascultat d-l avocată Pantazi din partea apelantului Dumitru Georgescu și d-nii avocați I. Gr. Periețeanu și N. Durma din partea intimaților.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Dumitru zis Mitică Georgescu în contra sentinței Tribunalului Ilfov Secția Notariat cu No. 250 din 6 Noembrie 1913;

Având în vedere că din sentința apelată și din debateri, rezultă că intimatul Ispas Georgescu reclamant la prima instanță, ca creditor popriror, a cerut ca în baza deciziei Curții de Apel din București secția 4 cu No. 46/910, investită cu formulă executorie, să se poprească în mâinele D-lor Elena și Gh. Gheorghiu ori-ce sume de bani sub ori-ce titlu ar avea să dea debitoarei sale Maria D. Georgescu, care pe baza sus zisului titlu îi datorează suma de 14.500 lei, oșebit procente și cheltueli de judecată, poprire care a și fost încuviințată cu ordonanța No. 6456/913 a Trib. Ilfov secția Notariatului și efectuată de Portărelul aceluiași Tribunal prin procesul verbal din 24 August 1913;

Având în vedere că la această poprire a fost făcută și intervenție de către N. Durma, și cere ca valoarea acestei popriri să se facă și în numele său pentru acoperirea sumei ce are a primi de la Ispas Georgescu pe baza actului de creanță autentificat de Judec. ocol. I București sub No. 1037/911, investit cu formula executorie și în virtutea căruia se prezintă ca creditor al lui Ispas D. Georgescu pentru suma de 3020 lei;

Având în vedere că la această cerere de poprire s'a făcut contestație la Tribunal de către D. Georgescu, arătând că sumele poprite sunt proprietatea sa, de oarece i-au fost cedate lui prin actul de cesiune autentificat de Trib. Constanța la No. 1626/913, făcut cu mult anterior popriri de față și dar cere invalidarea popriri și a intervenției pe motivul că sumele poprite sunt eșite din patrimoniul Mariei Georgescu;

Având în vedere că Ispas Georgescu creditor al Mariei Georgescu, cumnata sa, pentru suma de 14.500 lei, urmărește averea debitoarei sale scoțându-i în vânzare casele din Bulevardul Pache din București, și mai făcând în anul 1910, o serie de popriri în mâinile d-lor N. Comăneanu și soții Grigore și Elena Gheorghiu din Constanța pentru sumele de bani ce aceștia datorau Mariei Georgescu; iar la 28 Octombrie 1911, intervine între Ispas Georgescu și debitoarea sa Maria Georgescu o transacție autentificată de Trib. Ilfov Notariat la No. 14190/911, prin care Maria Georgescu dă cumnatului său Ispas Georgescu un drept de habitațiune în casele sale din Bulevardul Pache No. 46, obligându-se a-i procura toate cele necesare pentru existența sa, haine, încălțăminte, etc., ca unui adevărat tată, servindu-i în plus și o pensie viageră de patru zeci lei pe lună, în schimbul sus zisei creanțe de lei 14.500;

În urma acestei transacții Ispas Georgescu scoate de sub urmărire imobilul Mariei Georgescu, cumnata sa, și desființează popririle făcute în mâna lui Comăneanu aceia din 8 Decembrie 1911, și a soților Gheorghiu, acea din 22 Aprilie 1913, lăsând Mariei Georgescu toate drepturile sale avute ca mai înainte;

După ce Ispas desființează poprirea, Maria Georgescu, la 19 August 1913 cesionează restul de creanță ce mai avea de luat de la soții Gheorghiu din Constanța în sumă de lei 4200 plus dobânzi fiului său Dumitru zis Mitică Georgescu pe prețul de lei 2000, cesiune notificată debitorilor Gheorghiu la 21 August 1913. În urmă Ispas Georgescu după puțin timp, revine și reînființează poprirea în mâna soților Gheorghiu. La validarea acestei popriri Dumitru zis Mitică Georgescu, cesionar face contestația pe care Tribunalul prin sentința apelată o respinge, declarând simulat actul de cesiune;

Având în vedere că în sprijinul simulațiunii cu care se atacă actul de cesiune invocat de contestator se argumentează:

1) Că Maria Georgescu ca mamă, cesionează fiului său Dumitru zis Mitică Georgescu suma de lei șase mii șapte sute ce avea să primească dela soții Gheorghiu din Constanța pe prețul derizoriu de două mii lei.

2) Graba cu care s'a făcut cesiunea către fiu;

3) Că îndată ce Maria Georgescu a pierdut procesele avute cu Ispas Georgescu, a căutat a-și pune imediat averea la adăpost înstreinând-o prin diferite acte rudelor sale;

Având în vedere că în ce privește simulațiunea bazată pe rudenie, că actul este făcut între rude sau mamă și fiu, această alegațiune nu poate avea temei, de oare-ce afaceri serioase și sincere intervină nu numai între streini ci și între rude și mai adesea ori între aceștia, sinceritatea fiind presupusă până la proba contrarie, ceea-ce în speță nu s'a făcut;

Că nici grabă nu s'a pus în facerea cesiunii pentru că Ispas Georgescu a ridicat popririle la Aprilie 1913, iar cesiunea are loc la August, acelaș an, adică după un timp destul de lung, în care Maria Georgescu se putuse convinge de greutatea de a-și încasa creanța; că dacă Ispas Georgescu a revenit cu o a doua poprire după un scurt timp de la facerea cesiunii, ceia ce apelantul nu putea să prevadă că are să facă Ispas Georgescu; împrejurarea că cesiunea a fost făcută cu puține zile înaintea celei de a doua popriri, nu se poate aduce ca argument în a se susține că cesiunea a fost precipitată. Că, în ce privește cele-lalte diferite cesiuni ce se pretinde a fi simulate și făcute anterior la 1907, de către Maria Georgescu, pentru a-și sustrage averea de la urmărirea lui Ispas Georgescu, nu s'a adus nici o do-

vadă de micșorarea patrimoniului Mariei Georgescu.

Că din contră la 1910, se aflau în patrimoniul Mariei Georgescu casele și diferite creanțe ce au și fost urmărite de Ispas Georgescu și apoi ridicate urmărirea;

Considerând că nici vilitatea prețului nu este o presumpțiune a simulațiunii actului, de oarece dacă actul de cesiune nu era serios, ce împiedică pe părți a stipula o sumă cât de mare? Modicitatea e o presumpțiune de seriozitate, căci la ce ar fi angajat pe contractanți o valoare inzecețită inserată în act, când ea era destinată încă de la început să nu se răspundă?

Că, așa fiind, vilitatea prețului, de parte de a fi o presumpțiune a simulațiunii actului de cesiune, indică din contră realitatea existenței lui;

Că prin expertiza ordonată de Curte cu încheierea No. 211 din 29 Ianuarie 1914, ținându-se seamă de creanțele ce grevează imobilul Mariei Georgescu din Bulevardul Pache 46, s'a evaluat la suma de 27,905 lei 32 bani, din care scăzându-se 18,164 lei în care se coprinde: a) Lei 10.168 datorita Mariei Georgescu la Creditul Funciar Urban (v. recipisa la dosar); b) Lei 5000 porțiunea din creanța de 14.500 lei ai lui Ispas Georgescu, cesionată lui Gh. Constantinescu și lei 2996 idem lui Al. Ionescu, rămân lei 9741;

Având în vedere că pentru a asigura plata creanței lui Ispas Georgescu care este de 14.500 lei cesionând cele două cesiuni de mai sus și anume: acea de 5000 lei și acea de 2996, rămâne că Ispas Georgescu ar avea de luat suma de lei 6504, cu dobânzi pe cinci ani, ceea ce face ca să fie acoperit cu prisos; deosebit Maria Georgescu mai are o creanță a lui Comăneanu care fusese poprită de Ispas Georgescu tot pentru această datorie;

Considerând că, dar, patrimoniul Mariei Georgescu n'a fost epuizat și nici chiar diminuat, astfel în cât Ispas Georgescu să nu mai poată fi acoperit pentru creanța sa; că neaducându-se dovada vre-unui prejudiciu pentru Ispas Georgescu (să nu mai poată fi acoperit pentru creanța sa) dănsul ca creditor nu poate invoca simulațiunea cesiunii debitorului său, acțiunea sa fiind astfel lipsită de interes, și unde nu este interes nu este acțiune;

Considerând că ceia ce învederează și mai mult că Maria Georgescu nu și-a epuizat și nici măcar diminuat patrimoniul, este actul de transacție autentificat de Tribunalul Ilfov Notariat la No. 14190/911 intervenit între Ispas Georgescu și debitoarea sa Maria Georgescu, din care reese că Maria Georgescu are case în Bulevardul Pache No. 46 cum și alte creanțe;

Având în vedere că apelantul contestator Dumitru zis Mitică Georgescu, mai susține că creanța lui Ispas Georgescu de 14500 lei, în baza căreia a făcut poprirea, este stinsă, căci prin transacțiunea din 28 Octombrie 1911, autentificată de Tribunalul Ilfov Notariat la No. 14190 din 28 Octomarie 1911, a renunțat la creanța sa;

Având în vedere actul de transacție sus menționat aflat în copie înegalizată la dosar, semnat de Ispas Georgescu și Maria Georgescu, în care se arată că Ispas Georgescu creditor, și cumnat al Mariei Georgescu, scoate de sub vânzare imobilul situat în București Bulevardul Pache 46, proprietate a Mariei Georgescu, imobil ce urma a se vinde în ziua de 24 Octombrie 1911, iar Maria Georgescu se obligă a da cumnatului său Ispas Georgescu un drept de habitațiune în casele sale din Bulevardul Pache No. 46 și a-i procura toate cele necesare pentru existență, ca: haine, încălțăminte, etc. ca unui tată, servindu-i în plus și o pensie viageră de patru zeci lei lunar;

În urma acestei transacții, Ispas Georgescu scoate de sub urmărire imobilul cununatei sale și desființează popririle făcute și anume: una făcută în mâna lui Comăneanu și alta în mâna soților Gheorghiu;

Având în vedere că intimatul în apel susține că din coprinsul actului de transacție reese că n'a fost vorba decât de o renunțare momentană la urmărirea caselor;

Considerând că art. 1709 și 1710 c. c. regulamentul modul interpretării transacțiilor și precizând că ele nu regulează decât diferendele asupra cărora a urmat, fie că părțile și au manifestat intențiunea lor prin expresiuni speciale sau generale, rezultă că nu trebuie a se avea în vedere termenii transacției ci comuna intențiune a părților contractante, cestiune de altmintrelea nediscutabilă și reprodusă asemenea și în art. 977 și 984 c. c.; Că aplicând aceste principii, și în specie și având în vedere momentul formării transacției și intențiunea părților în acel moment, rezultă în mod indubital că intențiunea lor a fost de a stinge orice diferend dintre ele, prin concesiunile ce și-au făcut reciproc și în adevăr Ispas Georgescu scoate casa de sub urmărire și după cererea tot a lui Ispas Georgescu la 3 Decembrie 1911 și la 22 Aprilie 1913, se desființează cele două popriri ce făcuse în mâna lui N. Comăneanu și a soților Elena și Grigore Gheorghiu în Constanța;

Având în vedere că pentru ca o tranzacție să fie valabilă, trebuie să existe un drept îndoios pus în contestație asupra căruia părțile au căzut de acord, și pentru a se determina dacă dreptul este îndoios ori nu, trebuie a ne referi la părțile din proces și a interpreta această îndoială după starea lor intelectuală;

Considerând că nu se poate crede că Maria Georgescu să se fi obligat prin actul de transacție la atâtea sarcini, ca locuință, întreținere și 40 lei lunar lui Ispas Georgescu cât va trăi el, fără a mai primi și alt-ceva în schimb pe lângă renunțarea la urmărirea acelei case și când însuși Ispas Georgescu a înțeles că nu mai are dreptul ca să execute creanța, când în executarea transacției, renunță la urmărirea imobilului și desființează popririle după cum se poate vedea din încheierile Tribunalului, care a ordonat desființarea popririi și procesele verbale ale portăreilor cari au executat desființarea;

Că, așa fiind, contestațiunea apelaetului Dumitru zis Mitică Georgescu este întemeiată și ca atare câtă a se admite apelul făcut de numitul, a se reforma sentința apelată și a se ordona desființarea popririi efectuată de Portăreii Tribunalului Ilfov în mâinile soților Elena și Grigore Gheorghiu prin procesul verbal dresat în ziua de 24 August 1913;

Pentru aceste motive, admite apelul, etc.

(ss) **D. A. Mavrodin, G. A. Mavrus, A. Procopiu.**

ADNOTAȚIE. — Declararea de simulație, fie ea incidentală sau formând obiectul unei acțiuni principale, spre deosebire de acțiunea pauliană ce tinde la revocarea unui act juridic care în mintea autorilor lui trebuia să aibă o executare reală și complectă — are dinpotrivă, drept scop, să mențină aceeace există realmente sub o aparență mincinoasă.

Doctrina și jurisprudența în unanimitate sunt de acord într-o recunoaștere, că acțiunea în declarare și simulație, spre deosebire de acțiunea pauliană, se întemeiază pe art. 1718 c. civ.,

după care oricine se obligă personal e ținut să și îndeplinească îndatoririle cu toate bunurile sale mobile și imobile, prezente și viitoare. Cu alte cuvinte, în baza susmenționatului text, creditorii au dreptul de a face să se constate judecătorește ficțiunea unui act, prin care debitorul lor voește să-i priveze de o parte din activul real ce constituie gajul lor comun, și acest drept nu e subordonat la niciun fel de condiție, fie că cererea lor e preliminarul imediat al executării silite, fie că ideea unei executări nu s'a manifestat încă. Privită în ea însăși, cum spune cu drept cuvânt Baudry (*Des obligations, I. p. 642, No. 732 în fine; Huc, VII, No. 231*), cererea în declarare și simulație are exclusivamente un caracter conservator. Din această fundamentală deosebire rezultă în mod logic următoarele consecințe:

I. De unde în acțiunea revocatorie sau pauliană creditorii trebuie să stabilească *prejudiciul* pe care li-l cauzează actul atacat (*eventus damni*), sau cu alte cuvinte, să stabilească că acest act a *cauzat sau mărit insolvabilitatea debitorului lor*, probă ce ar rezultă din deconfitura sau falimentul debitorului sau din discuțiunea bunurilor lui; în acțiunea în declarare de simulație *creditorii nu sunt ținuți să probeze că actul atacat a determinat sau mărit insolvabilitatea debitorului*, deoarece ei nu cer altceva, în baza principiului admis, decât să se fixese bunurile cari constituie gajul lor comun. Discuția prealabilă a bunurilor debitorului n'are loc în acest caz. (*v. Baudry et Barde, Des obligations, I, p. 644; Larombière, II, p. 275 în fine, art. 1167, No. 63; Aubry et Rau, IV, p. 146; Demolombe XXV, No. 236; Laurent XVI, No. 497, p. 575; Huc VII, No. 231, p. 310 în fine; Pandectes Fr., Tom. II, Action paulienne N. 209; Curtea din Bordeaux, 5 Martie 1896, Rec. de Bordeaux, 9, 1, 241; Alexandresco, V, p. 272; Degre, Scrieri juridice I, p. 319; Păucescu, Obligațiile, I, No. 466 și urm., etc.*)

II. Ca urmare firească, de unde în acțiunea pauliană creditorii trebuie să dovedească deopotrivă *frauda debitorului lor (consilium fraudis)*, adică să probeze că debitorul a avut cunoștința de prejudiciul pe care avea să-l cauzeze diminuându-și patrimoniul; în acțiunea în declarare de simulație, creditorii n'au să probeze existența fraudei, deoarece actul, chiar de ar fi încheiat fără existența elementului fraudulos, nu poate fi considerat ca real și în consecință nu poate avea influență asupra adevăratei consistențe a gajului comun. (*Baudry et Barde, Des obligations, I, p. 644, și autoritățile mai suscitrate; Varambon, p. 353; Planiol, II, p. 375*).

Planiol e singurul autor, care, deși recunoaște

această din urmă deosebire dintre acțiunea revocatorie și cea în declarare de simulație, deosebire rezultată din osebitele temeuri juridice ale celor două acțiuni, pe cari deopotrivă le admite, formulează totuși, părerea izolată și nemotivată care conchide la *dovada existenței prejudiciului* în acțiunea creditorilor de declarare în simulație. Curtea de apel din București s. II, prin decizia pe care o publicăm, împărtășește în mod cu totul laconic, laconica părere emisă de Planiol.

Nu constituie însă această soluție o inconștință față de principiul generalmente admis, principiu atât de puternic încât însăși creditorul ipotecar, cu toate dispozițiunile precise ale art. 1828 c. civ., poate face să se declare fictivă vânzarea unui imobil făcută de debitorul său, deși creanța ipotecară nu grevează imobilul în chestiune, fără ca pentru aceasta să fie obligat să probeze insuficiența bunurilor ce-i sunt ipotecate? (*Cas. fr., 22 Martie 1809, Sirey, 1809, I, 38; D. P., 1809, I, 809.*)

Evident că da, și inconștința e cu atât mai categorică, cu cât creditorii în acțiunea de declarare în simulație, întemeiați pe art. 1718 c. civ., pot avea interesul de a viză mai cu deose-

bire tocmai bunurile ce se găsesc în patrimoniul omului de pae, dacă de pildă aceste bunuri sunt de o mai lesnicioasă realizare decât celelalte, cum ar fi de pildă poprirea unei sume lichide, care e o mai lesnicioasă realizare a unei creanțe, de cât calea îndelungată a executării silite prin vânzarea unui imobil grevat de sarcini sau pe care un creditor din diferite împrejurări nu-l mai poate pune în urmărire. *Toate bunurile* debitorului, zice art. 1718 c. civ., formează garanția comună a creditorilor săi, și aceștia au dreptul să-și îndrepte urmărirea asupra oricărui din aceste bunuri, după alegere, întrucât dovedește că realmente n'au eșit din patrimoniul lui, și că actul de înstrăinare e o simplă ficțiune. Singura obligație pe care o au creditorii e să dovedească simulația și debitorul n'are decât un singur mijloc de a-i deturna din această cale, acela de a-i desinteresă! Aceasta este interpretarea logică și echitabilă generalmente admisă în materie de simulație; oricare alta, oricât ar fi ea de autorizată, constituie cea mai flagrantă nesocotire a unui principiu consacrat de lege și recunoscut, fără contradicere, că formează fundamentul juridic al materiei.

Iper.

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE

CASAȚIE S. I

Recurentul Leonida Economu, prin d-l avocat S. Rosenthal.
Intimatul Nicu G. Holban prin d-l avocat Gr. Duca.

Convențiuni. — Lipsa unui pact comisoriu expres în convențiunea de vânzare. — Dacă, una din părți poate să desființeze convenția fără punerea în întârziere a celei'alte părți. — Acțiune. — Dacă o acțiune poate înlocui o somațiune pentru punerea în întârziere.

În principiu în lipsa unui pact comisoriu expres în convențiunea de vânzare, una din părți, nu poate să desființeze singură convenția, pe motiv că cealaltă parte nu și-a îndeplinit obligațiunea sa, ci trebuie să poe în întârziere pe partea în culpă, să-și execute obligațiunea;

Prin urmare, când partea a fost încunoștințată prin o acțiune de obligațiunea ce avea de a se duce la tribunal să autentifice un act, adică să-și îndeplinească obligațiunea, acea acțiune este o punere în întârziere mai energică decât o somațiune obișnuită și dar partea nu se poate plânge de lipsa unei puneri în întârziere. (*Cas. s. I, decizia No. 622 din 17 Decembrie 1914, prin care se respinge recursul făcut contra deciziei C. apel Buc. s. IV, No. 157/913.*)

CASAȚIE S. III

Recurentul M. Embericos & C-o prin d-nii avocați A. Monferato și B. Missir.
Intimatul M. Weitzenhofer, prin d-nii avocați P. Poni și L. Moldovan.

Camera arbitrală. — Competință. — Operație

încheiată prin scrisori și fără intervenirea vre-unui mijlocitor oficial. — Inregistrarea ei la bursă numai după cererea uneia din părți. — Nestipularea competenței camerei arbitrale. — Dacă ea este competentă a judecă diferendul. — Art. 47 l. burselor și art. 102 din regulament.

Camera arbitrală este competentă să judece operațiunile încheiate direct între membrii corporațiunei bursei, dacă acele operațiuni sunt încheiate în bursă, iar în ce privește neînțelegerile isvorite din transacțiuni cari pot face obiectul unei operațiuni de bursă, dar care s'au încheiat afară din bursă și nu prin intervenirea efectivă a unui mijlocitor oficial, ele se vor judeca de Camera arbitrală numai dacă părțile vor fi convenit între ele a se supune acestei jurisdicțiuni.

Prin urmare, dacă se constată că operațiunea încheiată între părți s'a făcut prin scrisori, iar nu în localul bursei și nici prin intermediul efectiv al unui mijlocitor oficial, că operațiunea a fost înscrisă în registrele bursei numai după cererea uneia din părțile contractante și că între părți n'a existat o convenție expresă prin care să se stipuleze că părțile se supun, în caz de neînțelegere, jurisdicțiunei Camerei arbitrale, în asemenea condițiuni simpla înregistrare făcută numai după cererea uneia din părți nu poate atrage competența Camerei arbitrale în diferendul dintre părți.

b) Cestiunea necompetinței instanței din cauza materiei, fiind de ordine publică, poate fi propusă și discutată pentru prima oară în Casație. (*Cas. s. III, No. 49 din 27 Ianuarie 1915 prin care s'a casat, ca dată fără competență, decizia camerei arbitrale Brăila 23/913.*)